

„Z Náhorního Karabachu je teď pustá zem,“ říká pro iDnes.cz Michael Zelba, koordinátor našich programů v Arménii

1.11.2023 - | Člověk v tísni

Před pár dny jste se vrátil z Arménie. Mohl byste popsat, jak to momentálně na místě vypadá?

Náhorní Karabach se během týdne celý vyprázdnil, a dnes je z něj úplně pustá zem. Alijev (Ilham Alijev, ázerbájdžánský prezident, pozn. red.) se na snímcích prochází prázdným Stěpanakertem, těžko se na to dívá. Do konce září z Karabachu uprchlo 90 procent jeho obyvatel, dnes tam zůstává akorát pár seniorů.

Prvních deset dní po vpádu ázerbájdžánské armády bylo opravdu těžkých. Lidi, kteří masivně opouštěli region, se ze dne na den ocitli bezprizorní mimo domovy, a to hlavně na jihu Arménie v provincii Sjunik. Arménská vláda nějakým způsobem zareagovala, otázka zůstává, zda dostatečně rychle.

Během následujících deseti dní se spousta lidí stáhla dál na sever země. Čekali jsme, že jich v Sjuniku zůstane víc. Ale většinou říkali, že se tam bojí zůstat. Sjunik je úzký pruh země blízko hranice s Ázerbájdžánem, lidé tam ostře vnímali hrozbu dalšího nebezpečí. Z jejich pohledu jsou bezpečnější provincie na severu země, tedy soustředěné kolem Jerevanu.

Poslední čísla hovořila o více než 100 000 uprchlících. Zvýšil se v posledních dnech ještě jejich počet?

Poslední čísla, která známe, říkají že z Karabachu uprchlo 100 520 lidí. Z toho 52 procent jsou ženy, 48 procent muži a 30 procent z celkového počtu jsou děti.

Mohli by se uprchlíci vrátit? Když necháme stranou, že by nejspíš stejně odmítli, protože začlenění mezi Azery je pro ně nemyslitelné.

Vrátit by se nejspíš mohli. Podle posledních informací, které mám, tam Ázerbájdžán plánuje pětiletý integrační plán, což zní ale dost úsměvně, protože tam už nemají koho integrovat. Vláda Ázerbájdžánu proklamuje, že tam budou s lidmi, kteří zůstanou, pracovat. Ale nevím, jak moc lze věřit diktátorskému režimu. Většina vysídlených obyvatel Karabachu se nejspíš nevrátí. Kdyby chtěli, nejspíš by museli přijmout ázerbájdžánské občanství, což pro naprostou většinu z nich nepřipadá v úvahu.

Více o situaci v regionu i naší práci na místě si přečtete v celém rozhovoru Veroniky Pitthardové na zpravodajském portálu iDnes.cz. Za možnost sdílení obsahu redakci děkujeme.

<https://www.clovekvtisni.cz/z-nahorniho-karabachu-je-ted-pusta-zem-rika-pro-idnes-cz-michael-zelba-koordinator-nasich-programu-v-armenii-10835gp>